

kan dog ikke anerkende, at den ærede Ordfører har Ret, naar han siger, at de smaa Landbrug betale sig bedst. Jeg tror, som jeg altid har sagt, at det betaler sig bedre at dyrke 100 Tdr. Land end 6 Tdr. Land for en Landmand, men den ærede Ordfører bliver nok enig med mig om dette Spørgsmaal, naar han siger: forholdsvis, for jeg tror ogsaa, det er det, den ærede Ordfører mener. Der er neppe nogen, som tvivler om, at deri har Andelsbevægelsen været Skyld. Det er igen dette Forhold, som har givet Udstykningstanken Fart.

Den ærede Ordfører mente, at dette var en udmærket Lov. Af de Bemærkninger, jeg allerede har gjort, vil man forstaa, at jeg ikke deler denne Anskuelse. Jeg tror ikke, den bliver mere udmærket ved den Forandring, her er foreslaaet, tværtimod er det givet, at denne Lov for deres Vedkommende, som agte at bruge den, bliver ringere, end den var i Forvejen. Naar man skal dømme om dens udmærkede Virkninger, tror jeg ogsaa, man maa dømme efter den Benyttelse, som den har været Genstand for. Det nytter ikke at staa her og rose den, vi maa vist lade de Folk, som have benyttet den, afgøre dette Spørgsmaal. Jeg kan derfor ikke dele den ærede Ordførers sangvinske Forhaabninger. Den ærede Ordfører mente, at der mulig kunde komme saa megen Fart i Sagen, at man vilde banke paa Rigsdagens Dør for at faa flere Penge. Naar den ærede Ordfører har denne Anskuelse, vil jeg hjælpe ham med at give § 7 en Tilføjelse saaledes, at de i Løbet af 3 Aar opsparede Penge kunne benyttes i den kommende Tid efter denne Lov. Det er en Ordning, som f. Eks. Landarbejderloven har været Genstand for, og der er ogsaa Mulighed for, at man kan faa den højtærede Finansminister med til at gennemføre den her. Saa vil der være større Midler, end der ellers vilde være, til Brug. Men jeg tror ikke paa, at det bliver nødvendigt, hvis Lovforslaget ikke gennemgaar væsentlige Forandringer paa andre Punkter.

Jeg gentager: denne Lov har ikke sat store Spor, men jeg skal erkende, at de enkelte, som have benyttet den, maaske ogsaa i de kommende Tider ville se deres Fordel ved at komme ind under Loven, og jeg skal derfor for mit Vedkommende ikke modsætte mig Lovens videre Fremme, men kun henstille, at man ændrer § 7 saaledes, som jeg har foreslaaet, at man tager „Embedsjorder“ ud, indtil eventuelt Landbokommissionen bliver nedsat og faar ud-

talt sig derom, og endelig skal jeg henstille, at vi fastsætter en anden Rentefod end den, her er foreslaaet.

Johan Knudsen: Skønt det Parti, jeg tilhører, mener, at det vil være heldigt, at Staten i flere Tilfælde formindsker sin Udlaansvirksomhed, skal ogsaa jeg anbefale det foreliggende Lovforslag. I Bemærkningerne til Lovforslaget oplyses det, at Loven af 6. April 1906 om Udlaan af Stats-Laanefonden til Udstykning af større Landejendomme ikke har paaført Stats-Laanefonden noget direkte Tab. Jeg finder det derfor naturligt, at Loven fornyes for en femaarig Periode særlig af Hensyn til, at Renten af de paagældende Laan nu foreslaas sat op fra 3 til 4 pCt. Der staar i § 6: „Finansministeren skal dog kunne bevilge, at der i afhændede Parceller, som med derpaa opførte og til Landbrug passende Bygninger vurderes til Ejendoms-skyld til ikke over 12,000 Kr., gives Laan af Stats-Laanefonden indtil $\frac{1}{5}$ af bemeldte Vurderingssum mod Panteret som i § 4 bestemt“, altsaa næst efter Kreditforenings- og Kreditkasselaan efter Reglerne for Udlaan af umyndiges Midler. Jeg skal tillade mig at henstille til det eventuelle Udvalg, om det ikke vilde finde det formaalstjenligt, at der tilføjes en Bestemmelse om, at Laanesummen, der eventuelt af Staten skal udlaanes i Parcelejendomme, i Forbindelse med første Prioritet ikke maa overstige en Kvotadel af den Sum, hvortil Ejendommen er vurderet til Ejendoms-skyld. I § 7 staar der, at der i de følgende 5 Aar kan udredes aarlig Laan til ialt 200,000 Kr., og der tilføjes, at skulde den til Raadighed i et Finansaar værende Sum ikke fuldtud komme til Udbetaling, stilles den tiloversblevne Del af Summen til Raadighed i de følgende Finansaar, ligesom der omvendt i et Finansaar kan anvises til Udbetaling et større Beløb, naar der finder tilsvarende Besparelser Sted i de senere Aar. Jeg mener, det ikke er rigtigt, at der saaledes tages Forskud paa Fremtiden, idet jeg gaar ud fra, at der, hvis Summen i et Aar overstiger 200,000 Kr., ikke i de paafølgende Aar vil ske nogen Nedgang i Laanebegæringerne. Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Fremme.

Maagaard: Jeg skal ligesom foregaende Talere tillade mig at anbefale Lovforslaget til hurtig Behandling, og jeg vil gøre det væsentlig i Henhold til de Betragtninger, som ere gjorte gældende af det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen), idet jeg